

Sir Temistokle Zammit

Temistokle Zammit twieled il-Belt Valletta fit-30 ta' Settembru 1864. Wara li studja fil-Liċeo u fl-Universita' ta' Malta hu ggradwa bhala Tabib fl-1889. Fl-1905 inġatar Professur tal-Kimika fl-istess Universita', li tagħha mbagħad inġatar ir-Rettur fis-sena 1920. Din il-kariga hu baqa' jzommha sa l-1926 meta qatagħha li jiddedika kemm hinu kif ukoll il-ħiliet intellettuali mhux komuni tiegħu lill-Mużew Nazzjonali, speċjalment fil-qasam arkeologiku.

Sir Temi, kif kien popolarment jissejjah, kien bniedem versatili ħafna. Kien jinteressa ruħu f'kotra mżewġa ta' suġġetti u kien kittieb produttiv ħafna, kif jixhdu l-pubblikazzjonijiet kotrana tiegħu. L-ewwel darba li hu ssemma fl-oqsma medikali internazzjonali bhala xjentist medhi fix-xogħol tat-tiftix dwar kif kien jittiehed id-deni rqiġ kien minħabba r-rabta tiegħu ma' Sir Ronald Ross u t-tkomplija tiegħu tax-xogħol ta' Sir David Bruce (li minn ismu ttiehed isem il-mikrobu ta' l-imsemmi deni, *Brucella melitensis*) fl-ewwel snin tas-seklu għoxrin meta hu kien sab dan il-mikrobu fil-ħalib tal-mogħoż. Fl-1920 hu nġhata l-*Mary Kingsley Medal* mill-Iskola tal-Medicina Tropikali ta' Liverpool.

Ismu sar magħruf ukoll minħabba t-taħfiriet arkejologiċi li hu kien iwettaq fl-imkejjen preistoriċi tal-Gżejjer Maltin kif ukoll minħabba kitbietu mġhallmin dwar il-materjali misjuba fihom.

Il-pubblikazzjonijiet tiegħu jhaddnu fihom ukoll l-istorja ta' Malta, il-litteratura, il-kultura u l-edukazzjoni. It-tagħlim u l-merti tiegħu kisbu għarfien minn bosta istituzzjonijiet internazzjonali. Fl-1911 l-Ingilterra wegħhitu bil-għotja ta' Msieheb ta' l-Ordni ta' *St Michael u St George*, u fl-1930 ħatritu *Knight Bachelor* ta' l-istess Ordni. Fl-1920 l-Universita' ta' Oxford ipprezentatu bil-grad onorarju ta' Duttur tal-Litteratura u fl-1932 hu tlaħhaq *Officier d'Academie* tar-Repubblika Franċiża.

Sir Temistokle Zammit miet fit-2 ta' Novembru 1935.

Il-wiċċ tal-munita juri l-Arma ta' Malta u s-sena tal-ħruġ 2006.

Fuq l-irgejjen tidher xbieha ta' Sir Temistokle Zammit bid-dati ta' twelidu u mewtu. Il-munita qiegħda tinħareġ taħt "Il-Programm Europa 2006 – Personalitajiet". L-*Europa Star*, li hi l-logo offiċċjali ta' dan il-programm, tidher ukoll fuq in-naħa ta' wara tal-munita.

Id-disinn tal-munita, li nhadmet miz-Zekka Rjali Olandiża, hu xogħol l-artist Malti Noel Galea Bason.

Tip	Denominazzjoni	Diametru (mm)	Użin Gross (g)	Titlu	Titlu massimu ta' muniti li jistghu jinħadmu
Fidda "Proof"	Lm5	38.61	28.28	0.925	15,000